

Η αγάπη προς τον Θεό

/ Γενικά



Να αγαπάς τον Θεό έτσι όπως Εκείνος μας πρόσταξε να Τον αγαπάμε και όχι όπως Τον αγαπούν τάχα οι πλανημένοι ονειροπόλοι.

Μην επιδιώκεις εκστάσεις, μην προξενείς στον εαυτό σου νευρική έξαψη, μη φλογίζεις την καρδιά σου με φλόγα σαρκική, με τη φλόγα του αίμα-τός σου. Θυσία ευπρόσδεκτη από τον Θεό είναι η ταπεί-νωση της καρδιάς και η συντριβή του πνεύματος. Αποστρέφεται ο Κύριος τη θυσία που Του προσφέρεται με αυτοπεποίθηση, με υπερηφάνεια, έστω κι αν πρόκειται για ολοκαύτωμα.

Η υπερηφάνεια ταραάζει τα νεύρα, θερμαίνει το αίμα, διεγείρει τη φαντασία, συντηρεί τη ζωή της πτώσεως. Η ταπείνωση γαληνεύει τα νεύρα, κατευνάζει την κυκλοφο-ρία του αίματος, καταπαύει την ονειροπόληση, τερματίζει τη ζωή της πτώσεως, δίνει τη ζωή που έφερε ο Ιησούς Χρι-στός.

«Η υπακοή είναι για τον Κύριο καλύτερη από κάθε θυσία και η υποταγή στο θέλημά Του ανώτερη από το λί-πος των κριαριών», είπε ο προφήτης Σαμουήλ στον βασι-λιά Σαούλ, που τόλμησε να προσφέρει στον Θεό θυσία ανάρμοστη. Αν, λοιπόν, θέλεις να προσφέρεις στον Θεό τη θυσία της αγάπης, μην την προσφέρεις

αυθαίρετα και αλόγιστα· να την προσφέρεις με ταπείνωση, όταν και όπου όρισε ο Θεός. Ο πνευματικός τόπος, όπου μας δόθηκε εντολή να προσφέρουμε πνευματικές θυσίες, είναι η τα-πείνωση.

Ο Κύριος προσδιόρισε με ακριβή και αξιόπιστα κριτή-ρια ποιός είναι εκείνος που Τον αγαπά και ποιός όχι. Είπε: «Όποιος με αγαπά, θα τηρήσει τον λόγο μου. Αυτός που δεν με αγαπά, δεν ακολουθεί τα λόγια μου».

Θέλεις να διδαχθείς την αγάπη προς τον Θεό; Απόφευγε κάθε έργο, λόγο, σκέψη ή αίσθημα που αποδοκιμάζει το Ευαγγέλιο. Μισώντας την αμαρτία, την τόσο μι-σητή στον πανάγιο Θεό, φανέρωσε και απόδειξε την αγά-πη σου σ' Εκείνον. Τα αμαρτήματα, στα οποία θα συμβεί να πέσεις από αδυναμία, αφάνισέ τα δίχως χρονοτριβή με τη μετάνοια. Προσπάθησε, όμως, να αποφεύγεις κι αυτά τα αμαρτήματα που κάνεις από αδυναμία, με την άγρυπνη παρακολούθηση του εαυτού σου.

Θέλεις να διδαχθείς την αγάπη προς τον Θεό; Με επιμέλεια να μελετάς στο Ευαγγέλιο τις εντολές του Κυρίου και να προσπαθείς να τις εφαρμόζεις στην πράξη, αποκτώντας έτσι σιγά-σιγά τις ευαγγελικές αρετές και κάνοντάς τες έξεις σου, ιδιότητες της ψυχής σου. Χαρακτηριστικό του ανθρώπου που αγαπά είναι η ακριβής εκπλή-ρωση του θελήματος του αγαπημένου του προσώπου.

«Αγάπησα τις εντολές Σου», λέει ο προφήτης, «περισ-σότερο από το χρυσάφι και το τοπάζι· γι' αυτό συμμορ-φωνόμουν μ' όλες τις εντολές Σου, κάθε αδικία τη μί-σησα». Η διαγωγή αυτή είναι απαραίτητη για τη διατή-ρηση της πιστότητας στον Θεό. Η πιστότητα είναι ο πιο επιτακτικός όρος της αγάπης. Χωρίς αυτόν τον όρο η αγά-πη καταλύεται.

Με τη σταθερή απομάκρυνση από το κακό και την οικείωση των ευαγγελικών αρετών φτάνουμε στην αγάπη προς τον Θεό. Με τον ίδιο τρόπο παραμένουμε σ' αυτή την αγάπη: «Αν τηρήσετε τις εντολές μου, θα μείνετε πιστοί στην αγάπη μου», είπε ο Σωτήρας.

Η τελειότητα της αγάπης βρίσκεται στην ένωση με τον Θεό. Η πρόοδος στην αγάπη συνοδεύεται από ανέκφραστη πνευματική παρηγοριά, γλυκύτητα και φώτιση. Αλλά στην αρχή του αγώνα του ο μαθητής της αγάπης πρέπει να πολεμήσει σκληρά με τον ίδιο του τον εαυτό, με τη βαριά αρρωστημένη φύση του. Το κακό, λόγω του προπατορικού αμαρτήματος, έγινε στοιχείο της φύσεώς μας, έγινε νόμος γι' αυτή τη μεταπτωτική φύση, νόμος που αντιστρατεύεται τον νόμο του Θεού, τον νόμο της αγίας αγάπης.

Η αγάπη προς τον Θεό θεμελιώνεται στην αγάπη προς τον πλησίον. Όταν η καρδιά

σου απαλλαγεί από κάθε μνησικακία, τότε βρίσκεσαι κοντά στην αγάπη. Και όταν η καρδιά σου αποκτήσει την ευλογημένη ειρήνη προς όλους τους ανθρώπους, τότε βρίσκεσαι μπροστά στην πύλη της αγάπης. Η πύλη αυτή, όμως, ανοίγεται μόνο από το Άγιο Πνεύμα. Η αγάπη προς τον Θεό είναι δώρο του ίδιου του Θεού προς τον άνθρωπο, δώρο που δίνεται σ' όποιον ετοιμάζεται να το δεχθεί με την καθαρότητα του νου, της καρδιάς και του σώματος. Ανάλογο με την ετοιμασία είναι και το δώρο, γιατί ο Θεός είναι αγαθός αλλά και δίκαιος.

Η αγάπη προς τον Θεό είναι ολωσδιόλου πνευματική: «Ό,τι γεννιέται από το Πνεύμα είναι πνευματικό». Αντί-θετα, «ό,τι γεννιέται από τον άνθρωπο είναι ανθρώπινο», γι' αυτό η αγάπη η ανθρώπινη, η φυσική και σαρκική, έχει τις ιδιότητες της σάρκας, της φθαρτής ύλης. Είναι ασταθής και μεταβλητή. Η φωτιά της, η θερμότητά της, εξαρτάται απόλυτα από την ύλη.

Διαβάζοντας στη Γραφή πως ο Θεός είναι φωτιά και νιώθοντας να καίει μέσα σου η φωτιά της φυσικής αγάπης, μη νομίσεις πως οι δύο αυτές φωτιές συνταυτίζονται. Όχι! Απεναντίας, μάλιστα, είναι ασυμβίβαστες μεταξύ τους. Η μία εναντιώνεται στην άλλη, η μία σβήνει την άλλη. «Ας λατρεύουμε τον Θεό με τρόπο ευάρεστο, με σεμνότητα και ευλάβεια, γιατί ο Θεός μας είναι φωτιά που κατακαίει».

Η φυσική αγάπη, το ξαναλέω, είναι αγάπη μεταπτωτική, θερμαίνει το αίμα, ταραάζει τα νεύρα, διεγείρει τη φα-ντασία. Η αγία αγάπη γαληνεύει και την ψυχή και το σώμα, ενώ συνάμα βυθίζει τον εσωτερικό άνθρωπο στην προσευχητική σιωπή, στη νηφάλια μέθη της ταπεινώσεως και στην πνευματική γλυκύτητα.

Πολλοί αγωνιστές, που πήραν τη φυσική αγάπη για θεική, προξένησαν υπερδιέγερση στις σωματικές και ψυ-χικές λειτουργίες τους. Και η μετάπτωση από την κατά-σταση της υπερδιεγέρσεως στην κατάσταση της παρα-φροσύνης είναι πολύ εύκολη. Έτσι, δεν ήταν λίγοι εκείνοι που θεώρησαν πως είχαν γεμίσει από χάρη και αγιότητα, ενώ στην πραγματικότητα δεν ήταν παρά ελεεινά θύματα της πλάνης τους.

Στη Δυτική Εκκλησία, αφότου αυτή ξέπεσε στον πα-πισμό, όπου σ' έναν άνθρωπο αποδίδεται βλάσφημα η θεική ιδιότητα του αλάθητου και τιμή που ανήκει μόνο στον Θεό, υπήρξαν πολλοί τέτοιοι αγωνιστές. Αυτοί έγρα-ψαν και βιβλία, όπου, μέσα στην ψυχοσωματική τους έξα-ψη, παρουσιάζουν την πλάνη ως θεία αγάπη και, με τη νο-σηρή φαντασία τους, περιγράφουν πλήθη οραμάτων, σταλμένων τάχα από τον Θεό, τα οποία άλλο δεν κάνουν παρά να γιγαντώνουν την υπερηφάνεια και τη φιλαυτία τους.

Εσύ, παιδί της Ανατολικής Εκκλησίας, να αποφεύγεις την ανάγνωση τέτοιων βιβλίων, να αποφεύγεις τη μίμηση των πλανεμένων. Να χειραγωγείσαι από το Ευαγγέλιο και τους αγίους πατέρες της μοναδικής αληθινής Εκκλησίας και να ανεβαίνεις με ταπείνωση στα πνευματικά ύψη της θεϊκής αγάπης μέσω της εργασίας των εντολών του Χριστού.

Να θυμάσαι πάντα πως η αγάπη προς τον Θεό είναι η ύψιστη δωρεά του Αγίου Πνεύματος. Το μόνο που μπορεί να κάνει ο άνθρωπος είναι να ετοιμάσει τον εαυτό του με την καθαρότητα και την ταπεινοφροσύνη, για να δεχθεί αυτή τη δωρεά, με την οποία αλλοιώνονται ο νους, η καρδιά και το σώμα.

Μάταια κοπιάζουμε, μάταια και άκαρπα και επιζήμια, όταν επιδιώκουμε να αποκτήσουμε πρόωρα τα υψηλά πνευματικά χαρίσματα. Αυτά τα δίνει, στον κατάλληλο και-ρό, ο εύσπλαχνος Θεός σ' εκείνους που σταθερά, υπο-μονετικά και ταπεινά τηρούν τις ευαγγελικές εντολές.

(Αγίου Ιγνατίου Μπριαντσανίνωφ, Ασκητικές εμπειρίες, τ. Α', εκδ. Ι. Μ. Παρακλήτου 2008, σ. 151-155).